

## Norsk-arktisk torsk i vekst

Den rådgivende komité (ACFM) i Det internasjonale råd for havforskning (ICES) har nå gitt anbefalinger for fiske på flere viktige bestander i 2004. Som forventet er nå gytebestanden av torsk beregnet over føre-var-nivå, som gir en høyere anbefaling enn den som ble gitt for 2003. Flere andre bestander viser også en positiv utvikling, men det pekes på at fiskepresset for torsk og enkelte andre bestander er for høyt.

- ICES tilrår en kvote for norsk-arktisk torsk mindre enn 398 000 tonn. De biologiske referansepunktene for norsk-arktisk torsk er nå revidert og tatt i bruk.
- Utviklingen av bestanden av norsk kysttorsk (fra Stad til Finnmark) virker svært foruroligende. ICES tilrår ingen fangst på kysttorsk i 2004. Det må utarbeides og settes i verk en gjenoppbyggingsplan for denne bestanden.
- For norsk-arktisk hyse anbefales en kvote mindre enn 120 000 tonn og for norsk-arktisk sei mindre enn 186 000 tonn. Begge disse anbefalingene er høyere enn for inneværende år.
- ICES anbefaler også at beskatningsgraden på kolmule reduseres kraftig, tilsvarende en kvote på mindre enn 925 000 tonn.
- For norsk vårgytende sild anbefales det at fisket forvaltes i tråd med gjeldende forvaltningsplan, som betyr en kvote på 825 000 tonn i 2004.
- Bestanden av nordsjøsild er i svært positiv utvikling. I tråd med gjeldende forvaltningsplan vil det tilsi en kvote på ca. 500 000 tonn voksen sild.

*Oppsummering for ulike bestander i denne pressemeldingen samt tilhørende "bestandsark" er sammendrag av ACFMs rådgiving med ACFMs formuleringer oversatt til norsk. Havforskningsinstituttet vil i løpet av få dager gi sine kommentarer til ACFM-rådgivingen, og disse vil bli gjort tilgjengelig på instituttets nettsider ([www.imr.no](http://www.imr.no)).*

### Norsk-arktisk torsk

ICES klassifiserer bestanden som "høstet ut over sikre biologiske grenser". Gytebestanden er nå over føre-var-grensen. Men beskatningen er fremdeles høyere enn føre-var-grensen. Fiskedødeligheten i perioden 1997-2000 var blant de høyeste i tidsserien. Toktene indikerer en svak 2001-årsklasse og en gjennomsnittlig 2002-årsklasse. Hoveddelen av gytebestanden består av førstegangsytere.

Den norsk-russiske fiskerikommisjonen har avtalt en ny forvaltningsregel for norsk-arktisk torsk og hyse. Det er ikke gjort grundige tester på om regelen i det lange løp er i samsvar med kriteriene for føre-var-forvaltning. ICES har for 2004 beregnet kvoter svarende til to ulike tolkninger av regelen, men tilrår en lavere kvote basert på en fiskedødelighet på føre-var-nivå i 2004.

De biologiske referansepunktene er revidert på bakgrunn av historiske bestandsrevisjoner. Føre-var-grensen for gytebestanden er satt til 460 000 tonn, og føre-var-grensen for fiskedødelighet til 0,40.

For å høste bestanden innenfor sikre biologiske grenser anbefaler ICES en betydelig reduksjon i beskatningsgraden (fiskedødeligheten) til under føre-var-grensen. Dette tilsvarer en fangst i 2004 mindre enn 398 000 tonn.

### **Norsk-arktisk sei**

Bestanden av norsk-arktisk sei er klassifisert som å være ”innenfor sikre biologiske grenser”. Den er nå i god stand, og fiskedødeligheten er under føre-var-nivå. ICES anbefaler en kvote for sei mindre enn 186 000 tonn for 2004.

### **Norsk-arktisk hyse**

Hysebestanden ble i 2002 høstet ut over sikre biologiske grenser. Beregnet fiskedødelighet var godt over føre-var-grensen. Gytebestanden i 2003 er beregnet til å være 120 000 tonn, som er over føre-var-nivået på 80 000 tonn. Alle årsklasser etter 1997 er sterkere enn langtidsgjennomsnittet.

ICES har beregnet fiskedødelighet i henhold til ny forvaltningsregel for norsk-arktisk torsk og hyse, på forespørsel fra Den norsk-russiske fiskerikommisjonen. ICES tilrår en reduksjon i beskatningsgraden til under føre-var-grensen. Dette tilsvarer en fangst i 2004 på under 120 000 tonn.

### **Norsk kysttorsk**

Det er ikke etablert referansepunkter for bestanden av norsk kysttorsk som omfatter torsk som hører hjemme på kysten fra Stad til Finnmark. Bestanden har avtatt sammenhengende siden 1994. I 2002 økte fangsten betraktelig, og fiskedødeligheten ble nær doblet. Dette førte til en ytterligere reduksjon av en allerede historisk lav gytebestand. Rekrutteringen har vært svært dårlig i flere år.

ICES anbefalte i 2002 at nedgangen i gytebestanden måtte stoppes. Bestanden har avtatt videre. ICES fastholder sitt råd om å opprettholde gytebestanden slik den var i 2002. Gytebestanden i 2005 kan ikke bygges opp til det den var i 2002, selv om fisket stoppes i 2004. Derfor anbefaler ICES at ingen fangst bør tas fra denne bestanden i 2004. En gjenoppbyggingsplan må utarbeides og settes i verk før en åpner opp for nytt fiske.

### **Kolmule**

Beregningene av gytebestanden og høstingsnivået er usikre. Gytebestanden er sannsynligvis over føre-var-nivå. Beskatningen er derimot så høy at ICES klassifiserer den som ”høstet ut over sikre biologiske grenser” i 2002.

Total fangst i 2002 var på 1,6 mill tonn. Kun god rekruttering fra og med 1995 har gjort det mulig at bestanden har tålt at det har blitt høstet på et nivå som betraktes som ikke bærekraftig.

Dette er mye mer enn det bestanden kan tåle med normal rekruttering. Fisket er i stor grad basert på innkommende årsklasser. Dette gjør at prognoser og beregninger av gytebestanden og høstingsnivået er usikre.

ICES anbefaler at fangstene for kolmule for 2004 skal være mindre enn 925 000 tonn.

### **Norsk vårgytende sild**

Bestanden klassifiseres som ” innenfor sikre biologiske grenser”, og har utviklet seg i tråd med tidligere prognoser. Gytebestanden er beregnet til vel 5 millioner tonn i 2003. Den vil øke til mellom 6 og 7 millioner tonn i 2004, dersom bestanden beskattes som avtalt. Årsklassene 2000 og 2001 er svakere, slik at en må regne med en viss nedgang i gytebestanden når disse årsklassene rekrutterer i perioden 2005-2006. 2002-årsklassen er relativt sterk.

De fem kyststatene EU, Norge, Russland, Island og Færøyene forvalter denne bestanden i fellesskap og ble i 1999 enige om en langsiktig forvaltningsstrategi. Til tross for at det i 2003 ikke ble enighet om totalkvote, regner en ikke med at det blir fisket mer enn ICES sin anbefaling på 710 000 tonn i inneværende år.

I tråd med den avtalte forvaltningsplanen anbefaler ICES en kvote på norsk vårgytende sild på 825 000 tonn i 2004.

### **Nordsjøild**

Bestanden er klassifisert som innenfor sikre biologiske grenser. Gytebestanden ventes å øke til 1,6 millioner tonn i 2002, og til 2,2 millioner tonn i 2003. Det er gode utsikter for en fortsatt positiv utvikling av bestanden på grunn av de sterke årsklassene som kommer inn. ICES anbefaler et fiske i samsvar med gjeldende avtale mellom Norge og EU, som vil gi en kvote på voksen sild på ca 500 000 tonn for 2004 i selve Nordsjøen. I tillegg kommer fisket etter ungsild i Nordsjøen og Skagerrak.

### **Norsk-arktisk blåkveite**

Det har vært en sakte vekst i bestanden av blåkveite de siste årene, men bestanden er fortsatt lav sett i forhold til tidligere i historien. I 2002 er bestanden beregnet til å være over gjennomsnittet for de siste 20 årene. Fiskedødeligheten har de to siste årene vært litt under langtidsgjennomsnittet. Rekrutteringen har siden 1990 vært stabil, men lav. Veksten i bestanden er så beskjedent og beregningene så usikre at ICES fortsatt anbefaler å redusere fangstene til mindre enn 13 000 tonn i 2004. Det bør settes i verk ytterligere tiltak for å kontrollere fisket.

### **Snabeluer og vanlig uer**

Der er fortsatt ikke tegn til bedring av bestanden av snabeluer. ICES anbefaler fortsatt at et direkte fiske på denne bestanden unngås og at bifangsten holdes på lavest mulig nivå. For vanlig uer er det heller ikke tegn til bedring. ICES gir ikke noe eksplisitt kvoteråd for vanlig uer, men anbefaler å fortsette reguleringene fra 2003. Det direkte fisket på hunnfisk-konsentrasjoner i yngleperioden kan redusere effekten av gjenoppbyggingstiltak.

### **Lodde ved Island, Øst-Grønland og Jan Mayen**

Gytebestanden er høyst variabel fordi den baserer seg på kun to årsklasser. Gytebestanden vinteren 2003 er beregnet til å være 410 000 tonn, dvs. på det nivået som er ansett å være tilstrekkelig for å oppnå tilfredsstillende rekruttering.

Som vanlig gir ICES et kvoteråd for første del av fangstsesongen, svarende til 2/3 av antatt totalkvote.

ICES anbefaler at kvoten for første del av 2003/2004-sesongen ikke bør overstige 555 000 tonn. Dette er 2/3 deler av en samlet fangst på 835 000 tonn antatt for hele sesongen.

**Kontaktpersoner:**

Dankert Skagen (ACFM): 55 23 84 19 - [dankert.skagen@imr.no](mailto:dankert.skagen@imr.no)

Kjell Nedreaas (bunnfisk): 55 23 86 71 - 99 53 85 49 – [kjell.nedreaas@imr.no](mailto:kjell.nedreaas@imr.no)

Harald Gjøsæter (pelagisk fisk): 55 23 84 17 - [harald.gjoesaeter@imr.no](mailto:harald.gjoesaeter@imr.no)

Åsmund Bjordal forskningsdirektør: 90 69 67 01 - [asmund.bjordal@imr.no](mailto:asmund.bjordal@imr.no)

Monika von Minden, informasjonsrådgiver: 55 23 85 16 - [monika.minden@imr.no](mailto:monika.minden@imr.no)

Jo Høyer, informasjonssjef: 55 23 85 21 / 95 11 92 16 - 55 32 27 13 - [jo.hoyer@imr.no](mailto:jo.hoyer@imr.no)